

A kihágás ismétlése súlyosbító körülménynek veendő.

A be nem hajtható bírság, minden öt forintot egy napba számítva, fogságbüntetéssé változtatandó át.

A bírságok azon hatóságok pénztárába folynak, melynek rendőri közegei által kiszabattak.

20. §. Ezen törvény végrehajtásával a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minister bizatik meg.

Mi e törvényczikket és mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősítjük és szentesítjük, s mind magunk megtartjuk, mind más hiveink által megtartatjuk.

Kelt Bécsben, ezernyolczszáz hetvennegyedik évi april-hó tizenhetedikén.

Ferencz József, s. k.

Bittó István, s. k.

Az erdő-adó ügye a főrendiházban.

Kapcsolatban, a mult füzetben megjelent hasonczimü czikkel, az erdő-adó ügyének tárgyalásáról még a következőket közöljük :

Április 15-iki ülés. A földadó szabályozásáról szóló törvényjavaslat a hármass állandó bizottsághoz tétetett át, azon felhívással, hogy az erdőbecslésre vonatkozó szabványokat, különös tekintettel az árszabály megállapítására, újból vizsgálat alá vegye, és tanácskozása eredményét a házzal mielőbb közölje.

Egyuttal határozatilag kimondatott az is, hogy a hármass állandó bizottság véleményes jelentése a házszabályokban előirt formások mellözésével, mihelyt beadatik, érdemleges tárgyalás alá vétetik.

Április 16-iki ülés. Tárgyalás alá vétetik a hármass állandó bizottság következő jelentése :

Jelentése

a főrendiház egyesült hármass bizottságának a földadó szabályozásáról szóló törvényjavaslatnak „az erdei jövedelem becslésére vonatkozó szabványai“ tárgyában.

Az állandó egyesült hármass bizottság a főrendi ház folyó hó 15-én tartott 86-ik ülésben 513. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozatának megfelelőleg az erdészet méltányos érdekeit kellően mérlegezvé, s azokat lehetőleg az első jelentésében előadott és a ház elfogadásával találkozott alapeszmékhez alkalmazván, azáltal vélte feltalálni feladatának megoldását, hogy a 17. és 18. §§-at következőképen szerkeszteni javálja:

„17. §. A termés évi átlaga a becslőjárás, illetőleg osztályozási vidék nagyobb részén szokásos gazdálkodási rendszer alapján szőlőknél az utolsó 15, egyéb művelési ágaknál az utolsó 10 év tapasztalatai, az erdőknél pedig a vidék szerint megállapított forma*) (turnus) éveinek egész sorozata szerint számítottik.

„18. §. A becslésnél a fa kivételével, a termények árául az 1867—1872-ig terjedő hat, a fa árául pedig az utolsó 20 évi időszak alatt fennállott középárak átlaga 20⁰/₀ levonásával veendő.“

Oly terményeknél stb. az elfogadott szöveg szerint maradván.
Kelt Budapesten, 1874. évi ápril-hó 15-én.

A 17-ik szakaszra vonatkozólag a bizottság által előterjesztett javaslat vita nélkül elfogadtatott.

Czirákj János gr. A hármass bizottság a háztól nyert utasítás szellemében eljárva, kétségtelenül igyekezett az erdészeti szempontokat is figyelembe véve, lehetőleg oly arányt és átlagot ajánlani, mely az illetők méltányos kívánatainak megfelelőjen. Bár én részemről a legszivesebben nyujtok kezét mindazon érdekek kiegyenlítésére, melyek itt szóban foroghatnak, mégis el nem titkolhatom azon egyéni meggyőződésemet, hogy az évek sorát hosszabb időre terjedendőnek vélem, és részemről tekintve a többi átlagokat és megállapított quotien-

*) A méltóságos főrendek szándékosan használták e nyaka-facsart szót, pedig biz az nem forog, hanem fordul és így forda. Szerk.

seket, inkább találtam és találnám a méltányossággal összeférhetőnek, ha felére szállítottatott volna azon időszak és azon husz esztendő helyett tiz fogadtatott volna el a 20 procentuális leszámítással.

Ez oly egyéni meggyőződés, hogy csakis arra határozhatom magamat szavazatommal, a 20 évi turnust pedig hosszúnak tartván, azt nem fogadhatom el.

Szapáry István gr. A bizottság egyik tagja lévén, hasonlólag a kisebbség véleményéhez csatlakoztam s ennek kifejezést kívánok adni, annál is inkább, mert a 20 évi átlagot az erdőkre nézve aránytalan hosszúnak tartom, mert 20 év előtt bizonyos vidéken még nem lévén kellő közlekedési eszközök, ennek folytán ott a jövedelem oly mértékben fogna csökkenni, hogy más művelési ágakkal, mint például a szántóföldekkel szemben, nagy aránytalanság fogna mutatkozni.

Keglevich István gr. Mélt. főrendek! Én azt hiszem, hogy a tárgy annyira meg volt vitatva a bizottságban és a ház plenumában, hogy új eszmét nem is lehetett volna és nem is lehet pro et contra felhozni; de a hármas bizottság véleménye ellen kifogás tétetvén, még pedig indokolt, szükségesnek látom, mennél rövidebben, ezen kifogásokra némileg válaszolni.

Ha a hármas bizottság elfogadta azt, hogy az erdei termények, kiváltkép a faárak becslésére hosszabb, azaz husz évi időt engedjen, tette ezt azon meggyőződésben, hogy a 6 évi árak becslése elfogadásában azon erdőbirtokosok túlterheltek adóval, melyeknél a fa eladása alig vagy csekélyebb mérvben lehetséges, mely erdőkben a faárak még ma is talán oly csekélyek vagy kevésbé változtak 20 év óta, de mégis az utolsó, abnormis 6 év alatt magasabbak lévén az árak, túlságos adóval terheltek.

A midőn az mondatik, hogy a 20 év hosszú idő, és hogy annak elfogadása által aránytalanságok támadnak, ha az előbbi tized igen olcsó árai vétetnek csak tekintetbe: ez először nem áll, mert ha az mondatik, hogy nem növekedett a fa ára bizonyos vidékeken, akkor azon vidékre nézve mindegy, akár 6, akár 20 év vétetik fel, és nem lehet attól tartani, hogy azon vidék csekély adóval terheltek. A hol ez nem áll, a hol ezen

6 év — mely ellen kifogás volt — csakugyan magas volt: ép az áll, a mit azok mondtak, a kik ezen módosítást pártolták, hogy abnorm magas ár szabattván, abnorm adó fizettetnék.

Nem áll az összehasonlítás a szántóföldekre nézve, mert eszkekre nézve csakugyan áll, hogy ha 20 évre terjed ki a becslés, azon időkre és árakra terjed vissza, a melyekben a fejlődés csekély foka következtében tulságosan csekély volt azok jövedelme; ez azonban az erdőkre, a fákra nem áll, következőleg megvallom, nem értem, hogy mily alapon lehetne más évszámot proponálni; ha az mondatik, hogy azon magasabb évkör, mely a fára nézve ajánlatik, melynek következtében a jövedelem és így az adóláb fölemelkedvén, tulságos, hogy ez $\frac{0}{10}$ -os levonással kiegyenlítették, a mint a mult ülésben történt, ezt értem. Ezt értem, mert akkor a propositió az lehet, hogy számították, hogy mennyi a különbözet és egyenlítették ki percentuális levonással; de a mig e kiszámítás nem történik alaposan, addig alig tudom megítélni, hogy lehet oda más évszakot indítványozni. A szőnyegen lévő kérdés nézetem szerint tisztán és határozottan matematikai kérdés, mely kiszámítható a mult tapasztalataiból és hivatalos adatokból; ezek mutatják, nem hogy körülbelül hány év, hanem határozottan hány év vendő fel, hogy a helyes és igazságos arány eléressék.

Nem áll azon ellenvetés, hogy nem lehet más adólábat elfogadni az egyik vagy másik gazdasági ágra nézve, nem azért, mert akárhány külföldi kataster van, melyben a művelési ágak becslésére nézve különböző időszakok vétetnek fel, ilyen, hogy messze ne menjek, az utolsó osztrák provisorium, ilyen a porosz kataster.

Ajánlom a hármas bizottság módosítását.

Széchenyi Imre gr. azon nézetben van, hogy az eredeti szöveg szerint az erdőbirtokos, kinek erdeje termékeny földön áll, oda kényszerítettett volna, hogy erdejét kipusztítsa. Miután a bizottság javaslata szerint az erdő kevésbé terheltetik, mi által ösztön nyújtatik az erdő művelésére, azt elfogadja.

Kiss Miklós jász-kun főkapitány: Mélt. főrendek! Tökéletesen egyetérték előttem szólott méltóságos gr. urral annyiban,

hogy egyik legnagyobb horderejü mivelet lesz az, hogy ha az erdőcultura minél inkább emeltetik, annyival inkább, mert Magyarorszában sok a sivatag, kizárólag csak erdőtalajul szolgáló föld, mely csak erdőmivelés által válhatik jövedelmezővé. De úgy vagyok meggyőződve, hogy erről nem ezen az uton kell provideálni; erre egy külön törvényre lesz szükség, és ha jól vagyok értesülve, az ily törvényjavaslat be is adatott. Az én meggyőződésem szerint arra, hogy az erdőmivelés előmozdittassék, nem szükséges, hogy privilegiumot adjunk a már meglévő erdőkre nézve, hanem hogy ingert adjunk új erdők ültetésére. Ezt jegyzem meg általánosságban az előttem szóló mélt. gróf szavaira.

Magát a tárgyat illetőleg szabadságot veszek magamnak nézetemet kifejezni annyiban, a mennyiben azt gondolom, hogy a hármass állandó bizottságnak most beadott újabb szövegezése már csak azon tekintetből sem fogadható el, mert nézetem szerint nagyon szembeszökő kiváltságot, vagy mint előttem szóló mélt. gróf ur kifejezte magát, privilegiumot fogna az erdőbirtokosoknak kölcsönözni.

A szántóföldek jövedelme 6 évre, a szőlőké 15 évre vétetett fel, az erdőké pedig 20 évre. Ezt nem tartom elfogadhatónak és ugyanazért a hármass állandó bizottság újabb szövegezéséhez nem járulhatok, hanem igen is a magam részéről is átlátván azt, hogy a korábbi szövegezés által az erdőbirtokosok érdeke sujtatik, és talán némi hátrány fogna az erdőculturára szállani, hozzájárulok azon módosításhoz, mint a mely nézetemhez legközelebb áll, melyet Cziráky János gr. ő excellentiája indítványozott, t. i. hogy 10 évi átlag vétessék fel.

A kérdés szavazás alá bocsáttatván, a bizottság javaslata elfogadtatott. Miután a névszerinti szavazásra beadott indítvány visszavonatot, a ház a földadóról szóló törvényjavaslatot egész terjedelmében végleg, egyszerű felállással elfogadta.

E felől a képviselőház értesítettni fog, és pedig mind az állandó hármass bizottság jelentésének, mind pedig az ujonnan módosított törvényjavaslatnak átküldése mellett.